

ERIÄVÄ MIELIPIDE**Viisarit Oy:n pääomitus- ja osakepääomasijoituspyyntö Kvalt 8/2022 73 §**

Palveluyhtiö Viisarit Oy pyytää Vesannon kunnalta lisärahoitusta pääomitus- ja osakepääomasijoituksena yhteensä 140.000,35 €. Yhteensä yhtiö pyytää kolmelta omistajakunnaltaan rahaa pääomituksena 375.000 € ja osakepääoman korotuksena 25.000 € eli 400.000 €.

Syy yhtiön rahantarpeeseen on huonon kannattavuuden ja tappiollisen toiminnan johdosta tapahtunut kassan tyhjeneminen ja oman pääoman kääntyminen pakkaselle. Käytännössä yhtiön kassa on ollut tyhjä viime keväästä lähtien.

Kun yhtiö perustettiin, oli tavoitteena teknisen toimialan palvelujen kustannustehokkuuden parantaminen. Siis se, että kunnat saavat joko aiempaa parempaa palvelua samalla rahalla tai samaa palvelua pienemmällä rahalla. Tämä oli päättäjille esitelty perustelu, vaikkei sitä koskaan yhtiöjärjestykseen kirjattukaan. Yhtiö ei ole onnistunut tuottamaan omistajilleen laadukkaita teknisiä palveluja kustannustehokkaasti.

Nyt olemme päättämässä lisärahan antamisesta Viisarit Oy:lle. Yhtiö pyytää omistajiltaan pääomitusta. Valtuustolle osoitetussa pyynnössä ei suoraan kerrota, haluaako yhtiö kunnalta pääomilainaa vai pääomasijoitusta. SVOP-sijoitukseen kuitenkin viitataan niin pyynnön tekstissä kuin annetuissa maksutiedoissakin. SVOP-sijoitus tarkoittaa pääomasijoitusta, joka tehdään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tällaisesta rahastosta omistaja voi saada sijoituksen tai osan siitä takaisin – mutta vain siinä tapauksessa, että osingonjaon edellytykset täyttyvät, eli käytännössä tilanteessa, jossa yhtiön toiminta on voitollista ja sen talous on saatu vakaalle pohjalle.

Pääomitus on mahdollista tehdä myös joko tavallisena lainana tai pääomilainana. Näitä vaihtoehtoja ei pyynnössä tai esitetyissä materiaaleissa ole nostettu esiin.

Olemme päättämässä Viisarit Oy:n akuutin tilanteen pelastamisesta – mutta samalla myös yhtiön ja sen myötä kunnan teknisten palvelujen tulevaisuudesta. Kyseessä on iso päätös. Meille on kerrottu, että ongelmat on tiedostettu ja toimenpiteitä toiminnan saamiseksi raiteilleen on pohdittu ja suunniteltu. Mutta jotta valtuutettu voi tehdä päätöksen, tulee hänellä olla riittävästi tietoa päätöksenteon pohjaksi. Mielestäni meillä ei riittävää tietoa vielä ole.

Yhtiöstä ja sen toiminnasta ollaan montaa mieltä. Paljon kritiikkiä on kuultu niin kuntalaisten kuin kunnan ja yhtiön henkilöstöön kuuluvien taholta. On arvosteltu sitä, että palvelujen tuottaminen osakeyhtiömallilla tulee kalliiksi, sekä sitä, että palvelun taso ja laatu on heikentynyt.

Yhtiö tarvitsee omistajiltaan pääomaa, ettei se ajautuisi hallitsemattomasti konkurssiin. Tätä ei kukaan halua. Nyt on kuitenkin korkea aika pelata avoimin kortein – siten, että tiedetään, mistä ollaan päättämässä. Siksi nyt pitää saada oikeasti puntaroitua tietoa siitä,

- mitkä ovat kunnan teknisten palvelujen kulut ennen viisari-aikaa ja mitkä ne olisivat omana toimintana nyt – kustannusindeksit huomioiden?
- mitkä ovat teknisten palvelujen kulut nyt – toisin sanoen paljonko kunnalle yhteensä maksaa viisareille maksettava raha ja kunnan edelleen itse hoitamien teknisen toimen tehtävien kustannukset?
- kuinka yhtiö aikoo talouden tasapainottamisen toteuttaa? mitkä ovat realistiset mahdollisuudet, että yhtiön toiminta saadaan tasolle, jolla omistajakunnat oikeasti saavat yhtiöltä teknisen toimialan palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti – paremmin, kuin mikä voitaisiin kunnan

omana toimintana toteuttaa? mistä säästetään ja minkä verran? mistä tuloja on mahdollista saada lisää. vastukseksi ei kelpaa, että kuntien pitää maksaa palvelusopimuksista kyselemättä lisää.

- millaiset mahdollisuudet omistajilla on saada nyt pyydetty pääoma yhtiöstä takaisin? onko tässä ainoa pääomasijoitus SVOT-rahastoon ainoa vaihtoehto vai voisiko pääomitus tapahtua tavallisella lainalla tai pääomalainalla? mitä vaihtoehtoja määomittämiseen on ja mikä vaihtoehtoista on omistajalle pienin riski?

Ja lopuksi:

- samalla, kun yhtiö "pelastetaan" nopealta ja hallitsemattomalta uppoamiselta pääomituksella, kuinka voidaan varmistua siitä, että yhtiön tulevaisuus saadaan turvattua? vastaan – tällä tiedolla varmuutta ei ole!
- nyt on korkea aika valmistella myös suunnitelma B – suunnitelma siitä, kuinka yhtiö ajetaan hallitusti ja mahdollisimman pienin vahingoin alas siinä tilanteessa, ettei toiminnan tehostaminen onnistukaan.
- tätä vaihtoehtoa ei varmaankaan kukaan toivo, mutta tähänkin on nyt syytä valmistautua.

Edellä kuvattuun viitaten esitän, että asia palautetaan valmisteluun ja tuodaan meillä päätettäväksi sitten, kun vaihtoehtoiset toimintamallit ja muu tarpeellinen tieto todellisesta tilanteesta ja tulevaisuudenkuvasta ovat käytettävissä. Kun yhtiön tilanne tiedetään, on suotavaa, että tämä tapahtuisi mahdollisimman pian.

Vesannolla 19.12.2022

E-L Vertti
Reva-hiisa kesken
Vesannon paras

S-Matti
Susanna Nuutsinen
Vesannon Paras

Ulla

Munkki Kuppa

Vesannon Paras